Instruks for godkjenning av bås til gaupe og jerv.

Fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning (DN) januar 2006.

Bås til fangst av gaupe og jerv skal være godkjent av fylkesmannen før den tas i bruk, jf. forskrift 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst § 31 a). Tillatelsen skal gjelde for den enkelte bås og kan gis i forbindelse med kvotejakt og lisensfelling på gaupe, og lisensfelling på jerv.

Bås godkjent til fangst av gaupe
Til fangst av gaupe kan fylkesmannen godkjenne bås av typene Värmlandsk tunnelfelle, Smålandsk revefelle, Nyåkersfellen og Øster-Malmafellen, eller som er konstruert og virker på tilsvarende måte. I tillegg kan Jervbås godkjennes av fylkesmannen til fangst av gaupe. Tegninger for konstruksjon av slike båser finnes på www.dirnat.no.

Bås godkjent til fangst av jerv
Til fangst av jerv kan fylkesmannen kun godkjenne Jervbås som er bygd i henhold til følgende krav:

Ved bruk av Jervbås skal det benyttes bås med toppluke som faller ned (se figur). Det skal ikke benyttes bås med fall-lem i enden da denne type bås er mer utsatt for rømming. Rømming kan medføre at jerven blir skadet, og vil derfor ikke ivareta det humane aspektet i viltlovens § 19.

Materialet i båsen skal være av bjørk, gran eller furu. Ved bruk av bjørk skal dimensjonen på trestokkene være minst 15 cm, mens den ved bruk av gran eller furu skal være minst 20 cm i diameter. Båsen skal enten laftes, eller det kan benyttes gjengestål for å skru stokkene sammen. For å hindre rømming skal veggene inne i fella være dekket med et heldekkende og solid materiale, for eksempel plater eller planker. Det er forbudt å bruke metalldeler inne i båsen.

De innvendige målene på Jervbåsen skal være minst 150 cm i lengde, minst 75 cm i bredde og minst 80-90 cm i høyden (figur).

Luken i båsen skal være konstruert på en slik måte at den låses tilstrekkelig etter at jerven er gått inn i båsen. Lokket skal være festet i bakkant (figur 1 og 2), og skal veie minimum 30 kg. Hvis vekten av lokket er mindre må det legges på tyngde. Lokket er forbundet til en vektstang med en wire (wire 1). Utløseren er plassert i vektstangas bakre ende (figur 1 og 4). En forlenget stokk på begge sider av fella boltes fast til en tverrstokk som det festes en spiker eller noe lignende i (figur 4). Åtet blir festet i en ny wire som er trukket ut av kassa og inn på spikeren (wire 2). Deretter trekkes en tredje wire fra vekststanga og ned på spikeren (wire 3). Tyngden fra vektstanga vil da holde åtewiren på plass. Når jerven drar åtet til seg vil åtewiren bli dratt av spikeren og samtidig frigjøre wiren fra vektstanga. Vektstanga vil da gå opp og fellelokket låses. Dette skjer på grunn av lokkets tyngde.

Det er en fordel å benytte en glatt og sterk silkewire. Det er også en fordel å beskytte utløsermekanismen mot vær og vind. Den kan for eksempel bygges inn i en solid kasse som en forlengelse av fangstrommet.

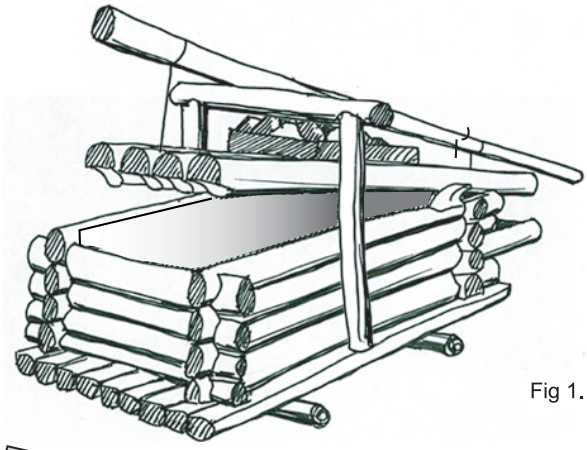
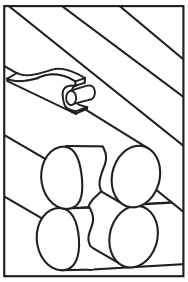

Fig 1. Felle, sideriss

Fig 2. Hengsel

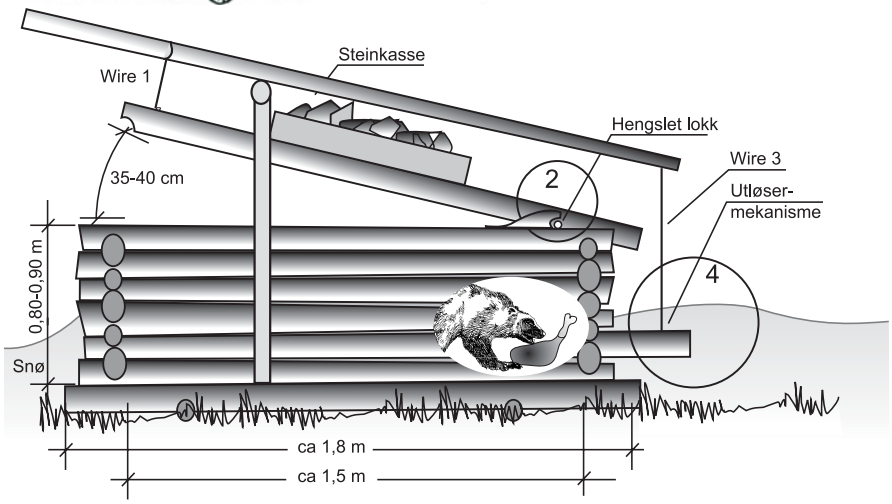

Fig 3. Fellefront m/lokket åpent

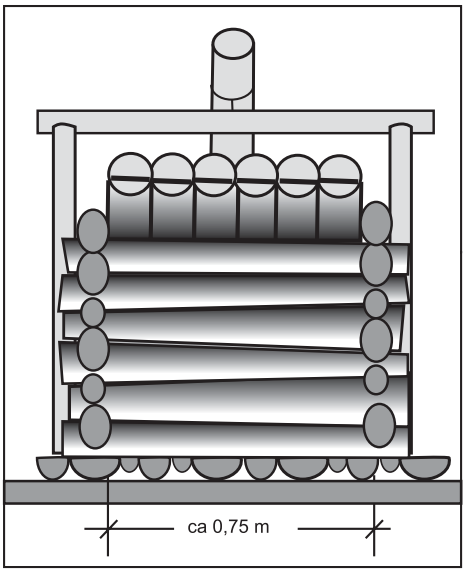
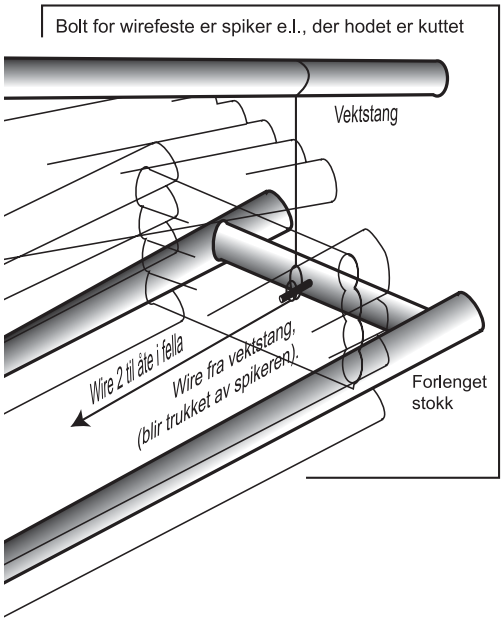

Fig 4. Utløsermekanisme (på fellas bakkant)

Utplassering
Utplassering av bås til gaupe og jerv skal kartfestes med UTM- koordinater, slik at fangstredskapet kan gjenfinnes. Fangstredskap skal ikke tillates utplassert i områder hvor alminnelig ferdsel medfører at det kan oppstå fare for mennesker eller husdyr, jf. forskriftens § 32.

Vilkår
- Bås godkjent til fangst av gaupe og jerv kan ikke benyttes til fangst av andre arter, etter at lovlig fangsttid for gaupe og jerv er slutt.
- Fylkesmannen skal informere kommunen om tillatelser som gis i vedkommende kommune.
- Jeger/fangstmann skal gi melding til fylkesmannen før fangsten tar til.
- Lisensfelling krever grunneiers tillatelse også ved bruk av bås.
- For øvrig gjelder bestemmelser i forskrift om utøvelse av jakt og fangst.

Kontroll
Fylkesmannen skal vurdere om det skal føres kontroll på stedet om båsen er konstruert og utplassert i henhold til tillatelsen før fangsten tar til. Slik kontroll kan utføres av politiet, Statens Naturoppsyn eller lokalt jaktoppsyn som er godkjent av det statlige naturoppsynet eller har begrenset politimyndighet.

Rapportering etter endt fangst
Fylkesmannen kan ved behov stille krav om at bruker av bås skal rapportere til fylkesmannen og kommunen fra fangstperioden. Rapporten bør da inneholde opplysninger om følgende:
- Antall fangstdager
- Observasjoner av gaupe/jerv og andre dyr i nærheten av fella
- Eventuell fangst og slipp av andre dyr
- Eventuelle skader påført gaupe/jerv som følge av opphold i båsen
- Bruk av åte
- Andre ting